

Ritva Elomaa ps ym.

Lakialoite laiksi koirien tunnistamisesta ja rekisteröinnistä

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Aloitteessa ehdotetaan koirien tunnistusmerkinnän ja rekisteröinnin säätämistä pakolliseksi.

PERUSTELUT

Koirien pakollinen tunnistusmerkintä ja samalla niiden rekisteröiminen tietokantaan olisi eläinten oikeuksien näkökulmasta merkittävä parannus. Käytännössä tunnistusmerkintä toteutettaisiin siruttamalla koirat. Tunnistusmerkinnän ja rekisteröinnin lisääminen edistäisi ennen kaikkea löytöeläinten päätymistä takaisin omistajilleen. Tämän lisäksi se hankaloittaisi laitonta eläinkauppaa sekä vähentäisi eläintenpitoon liittyviä väärinkäytöksiä.

Tunnistusmerkinnän avulla myös kadonneen eläimen omistaja kyetään jäljittämään tehokkaasti. Merkitseminen on ennalta ehkäisevää eläinsuojelua, kun löytöeläimet saadaan tehokkaasti takaisin kotiin. Nykyistä laajamittaisempi eläinten merkitseminen säästäisi eläinsuojelun resursseja ja pelastaisi vuosittain monen eläimen hengen. Tehokkaampi eläinten löytäminen vähentäisi löytöeläinten lopetusten sekä myös eteenpäin myymisten määrää.

Eläinten merkitseminen ja rekisteröinti kaupanteon yhteydessä puolestaan rajoittaisi pentutehtailua ja eläinten salakuljetuksia. Koiriin liittyvä pentutehtailu ja salakuljettaminen ovat suuren mitaluokan ongelma Euroopan unionin alueella, eikä näiltä väärinkäytöksiltä ole välttytty Suomesakaan. Laiton eläinkauppa on merkittävä tulonlähde järjestäytyneelle rikollisuudelle, joten rekisteröintipakko tehostaisi lisäksi rikollisuuden ja harmaan talouden torjuntaa.

Tunnistusmerkintä edistäisi myös osaltaan vastuullista eläintenpitoa, koska eläimen hylänneet omistajat saataisiin turvamerkinnän avulla suuremmalla todennäköisyydellä kiinni teostaan. Merkitseminen ja rekisteröinti lisäisi eläinten omistajien sitoutumista lemmikkeihinsä ja tätä kautta vaikuttaisi myönteisesti eläintenpidon vastuullisuuteen. Pakollinen rekisteröinti ja tunnistusmerkintä tulisi parantamaan merkittävästi eläintenpidon vastuullisuutta.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

koirien tunnistamisesta ja rekisteröinnistä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Soveltaisala

Tätä lakia sovelletaan koirien (*Canis lupus familiaris*) tunnistamiseen ja rekisteröintiin.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *koiran haltijalla* koiran omistajaa tai muuta luonnollista henkilöä, jonka hallinnassa koira on;
- 2) *mikrosirulla* elektronista tunnistetta, jossa on radiotaajuustunnistus;
- 3) *mikrosirun asettamiseen pätevällä henkilöllä* henkilöä, jolla on eläinsuojelulaissa (247/1996) tarkoitettu pätevyys mikrosirun asettamiseen koiralle.

3 §

Tunnistamisen ja rekisteriin ilmoittamisen määräaika

Suomessa 1.11.2021 jälkeen syntynyt koira on tunnistusmerkittävä mikrosirulla ja ilmoitettava rekisteriin viimeistään kolmen kuukauden kuluessa syntymästä tai jos se luovutetaan uudelle haltijalle ennen kolmen kuukauden ikää, ennen sen luovuttamista uudelle haltijalle.

Ennen 1.11.2021 syntyneet koirat on tunnistusmerkittävä ja ilmoitettava rekisteriin viimeistään 1.11.2021.

Toisesta valtiosta Suomeen pysyvästi saapuvan koiran on oltava tunnistusmerkitty mikrosirulla ja koira on ilmoitettava Suomessa rekisteriin neljän viikon kuluessa saapumisesta tai ennen koiran luovuttamista uudelle haltijalle, jos luovutus tapahtuu ennen neljän viikon määräaikaa. Myös Suomessa väliaikaisesti yli kolme kuukautta oleskeleva koira on ilmoitettava rekisteriin vastaavassa määräajassa.

4 §

Tunnistusmerkitseminen

Koiran haltijan vastuulla on eläimen tunnistusmerkitseminen mikrosirulla, johon sisältyy koiran yksilöivä tunnistuskoodi. Mikrosiru asetetaan ensisijaisesti lapaluiden väliin tai toissijaisesti kaulan tai niskan alueelle.

Lakialoite LA 47/2020 vp

Mikrosirun asettaa eläinlääkäri tai mikrosirun asettamiseen pätevä henkilö. Mikrosirun asettajan tulee pitää luetteloa kaikista asettamistaan siruista ja niiden asettamispäivämääristä sekä myöntämistään tunnistustodistuksista.

Ruokavirasto hyväksyy koirien merkitsemiseen käytettävät mikrosirut mikrosirun valmistajan tai markkinoijan hakemuksesta ja pitää luetteloa hyväksytyistä mikrosiruista. Mikrosirua koskevista vaatimuksista säädetään lemmikkieläinten muista kuin kaupallisista siirroista ja asetuksen (EY) N:o 998/2003 kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 576/2013.

5 §

Tunnistustodistus

Kun koira on merkitty mikrosirulla, mikrosirun asettaja antaa koiran haltijalle tunnistustodistuksen.

Tunnistustodistuksessa on seuraavat tiedot:

- 1) koiran haltijan yhteystiedot (haltijan nimi, henkilötunnus, lähiosoite, sähköpostiosoite ja puhelinnumero);
- 2) koiraan asetetun mikrosirun tunnistuskoodi;
- 3) koiran syntymäaika tai syntymäajan puuttuessa arvio syntymäajasta;
- 4) koiran rotu tai rodun puuttuessa sanallinen kuvaus koiran ulkoisista tuntomerkeistä, sukupuoli ja väri;
- 5) koiran nimi sellaisena kuin kohdassa 1 tarkoitettu koiran haltija on sen ilmoittanut;
- 6) koiran syntymämaa, jos muu kuin Suomi;
- 7) mikrosirun asettajan nimi ja osoite;
- 8) mikrosirun asettamispäivämäärä.

6 §

Rekisteröinti

Koiran haltijan on ilmoitettava tunnistustodistuksen tiedot rekisteriin merkittäviksi.

Ilmoitus rekisteriin tehdään antamalla tiedot:

- 1) internetpalvelussa, joka vaatii vahvan sähköisen tunnistautumisen; tai
- 2) Ruokaviraston vahvistamalla lomakkeella (postitse tai sähköisesti).

Ilmoitus rekisteriin merkitsemistä varten tehdään Ruokavirastolle tai sen valtuuttamalle taholle.

7 §

Tietojen muutoksista ilmoittaminen

Rekisteriin ilmoitettujen tietojen muutoksista koiran haltijan on kuukauden kuluessa ilmoitettava tiedot rekisteriin. Ilmoitusta ei tarvitse tehdä alle kolme kuukautta kestävästä tilapäisestä muutoksesta. Koiran haltijan vaihdoksesta on sekä uuden että entisen haltijan tehtävä ilmoitus mainitussa määräajassa.

Lakialoite LA 47/2020 vp

Silloin, kun koira kuolee tai lopetetaan, on koiran haltijan ilmoitettava tieto rekisteriin kuukauden kuluessa tapahtumasta.

Koiran haltijan on tehtävä rekisteriin katoamisilmoitus, kun koira on ollut kadonneena yli kuukauden.

8 §

Luettelo mikrosirun asettamiseen pätevistä henkilöistä

Ruokavirasto pitää luetteloa koirien mikrosirun asettamiseen pätevistä henkilöistä.

9 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 13.10.2020

Ritva Elomaa ps
Riikka Purra ps
Lulu Ranne ps
Sanna Antikainen ps
Minna Reijonen ps
Veijo Niemi ps
Jari Koskela ps
Mika Niikko ps
Mari Rantanen ps
Petri Huru ps
Leena Meri ps
Sebastian Tynkkynen ps
Olli Immonen ps
Mikko Lundén ps
Veikko Vallin ps
Ari Koponen ps
Vilhelm Junnila ps
Ville Vähämäki ps
Jari Myllykoski vas